

Posamezna številka 6 vinarjev.

„DAN“ izhaja vsak dan — tudi ob nedeljah in praznikih — ob 1. uri zjutraj; v ponedeljkih pa ob 8. uri zjutraj. — Naročnina znaša: v Ljubljani v upravnistvu mesečno K 1'20, z dostavljanjem na dom K 1'50; s pošto celoletno K 20'—, polletno K 10'—, četrtletno K 5'—, mesečno K 1'70. — Za inozemstvo celoletno K 30'—, — Naročnina se pošilja upravnistvu. — Telefon številka 118.

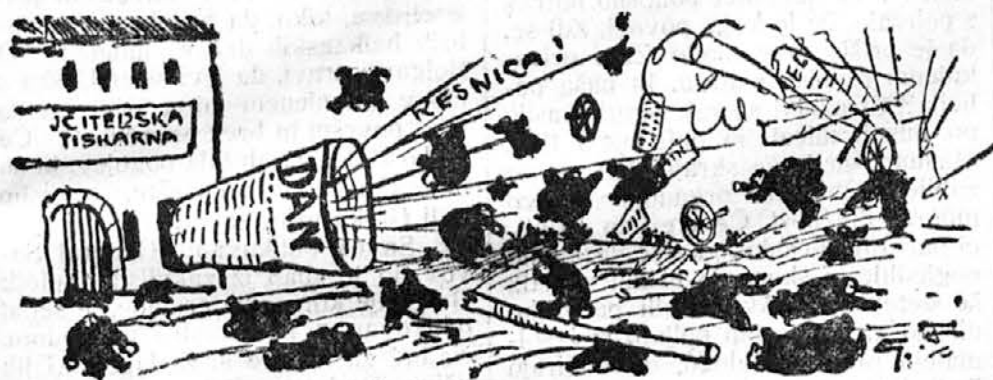
DAN

NEODVISEN POLITIČEN DNEVNIK.

Posamezna številka 6 vinarjev.

Uredništvo in upravnistvo: Učiteljska Tiskarna, Franciskanska ulica št. 6. Dopisi se pošiljajo uredništvu. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo, rokopol se ne vračajo. Za oglase se plača: peti vrt 15 v, osmrtnica, poslana in zahvale vrsta 80 v. Pri večkratnem oglašanju po- pust. — Za odgovor je priložiti znamko. — Telefon številka 118.

Huda vojska v Ljubljani.

Kako je „Dan“ odbil klerikalni napad.

Samostojni kandidiranje kmečke kurije

ki voli 9. decembra t. l. so:

Za sodne okraje Radovljica, Kranjska gora:

JOŽE GOGALA,

posestnik v Novi vasi.

Za sodne okraje: Kranj, Škofja Loka, Tržič:

JOŽE NOVAK,

posestnik v Jami.

Za sodne okraje: Kamnik, Brdo:

MATEVŽ SERŠEN,

posestnik v Skarčini.

Za sodne okraje: Litija, Radeče, Mokronog, Trebnje, Višnja gora in Žužemperk:

ALOJZIJ PAVLIN,

posestnik v Trebnjem.

IVAN BUKOVEC,

posestnik na Mrzli Luži.

FERDO TOMAZIN,

Posestnik v Šmartnem pri Litiji.

Za sodne okraje: Krško, Kostanjevica:

MATIJA KOŽAR,

posestnik, mlinar v Vel. Molencah.

Za sodni okraj: Novo mesto:

AMAT ŠKERLJ,

posestnik v Gotni vasi.

Za sodna okraje: Metlika, Črnomelj:

DAKO MAKAR,

posestnik v Metliki.

Za sodne okraje: Ribnica, Kočevje, Vel. Lašče:

IVO PUCELJ,

posestnik in mesar v Vel. Laščah.

FRAN ANDOLŠEK,

posestnik v Vel. Poljanah.

Za sodna okraje: Idrija, Vipava:

FRAN ZAGODA,

posestnik v Zadlogu pri Črnem vrhu.

Za sodna okraje Ljubljanska okolica in Vrhnika:

JOŽE SEIDL,

župan in posestnik v Spodnji Šiški.

in

ANDREJ KNEZ,

posestnik na Viču.

Za sodne okraje: Logatec, Cerknica in Lož:

FRAN MAJDIČ,

višji živnozdravnik in posestnik v Logatcu.

in

ANTON MEDEN,

posestnik v Begunjah.

Za sodne okraje: Postojna, Sevnica, Ilirska Bistrica:

FERDO GAŠPARI,

živnozdravnik in posestnik v Postojni.

IVAN URBANČIČ,

posestnik v Trnovem hiš. št. 84.

Dopis iz Gorenjske.

Zadnje volitve v splošni kuriji so jasno pokazale, da klerikalizem nazaduje. To bi klerikalci seveda radi prikrili, a nič kaj jim ne gre po sreči. Najbolj jih skrbi volilni okraj Radovljica - Kranjska gora - Tržič, kjer so, kakor znano, protiklerikalni kandidati dosegli uspeh, in kjer je pred leti fajmošter Piber brez vseh težav zmagal. Čudno se nam to zdi, saj ravno Gorenjcem deželni odbor v znamenju elektrike prinaša izveličanje. Tu bi pa vendar morali vsi enoglasno voliti klerikalca, a rezultat volitev nam je pokazal nasprotno. Vaša elektrika torej ni imela dovolj vpliva na volilce.

Seveda, neljupolnjenje obljub, zavijanje resnice, preseda že Vašim pristašem, da so raje oddali glas naprednjaku, kakor Pibru. Prav je tako.

Povem vam naj, g. urednik, kaj se govori med ljudstvom na Gorenjskem o zadnjih volitvah.

Fajmošter Piber v Gorjah je izgubil, kakor pravijo, mnogo glasov že vsled njegovega brutalnega obnašanja napram volilcem, kateri v kaki zadevi pridejo k njemu — kot poslancu. Zelo slabe volje je bil Piber zlasti zadnji čas; slišal sem več kmetov se pritoževati, čez njegovo osorno in neprijazno vedenje. Vprašamo Vas pa, gospod fajmošter Piber, ali ste Vi za nas tu ali mi za Vas? Če nečete ali ne morete izvrševati svojih poslanskih dolžnosti, pa odložite mandat, da nihče ne bo jokal za Vami, to je gotovo.

Klerikalci so se z vso silo vrgli na volilne komisije, kar dokazuje ogromno število neveljavnih glasov na Gorenjskem. Ne le, da so hoteli vse g. Kržišniku oddane glasove s pretvezo razveljaviti, da ima on sina istega imena, gledali so celo na ključice na »ž« in »š«, če so v redu. To je gola resnica, a smešno. Čudno da niste Vi, klerikalni »revizorji« revidirali še pike na si, morda bi se dalo še tam kaj napraviti.

V nedeljo pred volitvami je prižnica zelo trpela. V neki cerkvi je župnik bral odlomke iz »Slov. Naroda« in grozil ljudem s peklom, če ne volijo Pibra. Vemo, gospod Jože, da ste dobili migljaj iz Ljubljane, a Vi, kot neodvisen in pameten pastir, bi bili lahko dali škofu primeren odgovor. Saj se ga nič ne bojite, pravijo, da Vam je veliko dolžan.

Jako vznemirjajo klerikalce tudi to, da je protikandidat dobil v mnogih občinah veliko število glasov, v katerih ni prirejal sploh nikakih shodov, nasprotno pa je Piber kar bobnal ljudi na svoj shod. Le pogledajte Lesce, Begunje, Bled, Ribno, Sv. Ana in Breznica! V 6 letih tu sploh ne bo več glasu za klerikalca. To je moč elektrike!

Vrgli so se klerikalci zlasti na Bohinjsko. Agitiralo se je od hiše do hiše, na prižnici, v spovednici, povsod, kamor so sploh mogli stopiti. Razne anekdote se slišijo o župniku Berlincu, o hotelirju Markešu — meštarju Pibrovem.

Bohinjski so bili že na agitatorje nejevoljni, zapirali so jim vrata. Župnik v Boh. Srednji vasi je vprašal ženina, ko je prišel k spovedi, najpreje: »Povej, kam boš volil?« To je lep pouk v zakonski stan, kaj ne. Govori se, da so v nekem kraju hoteli župnika celo stepsti, ko jih je le preveč nadlegoval s svojo vsiljivostjo. Prav bi mu bili storili.

Na Koprivniku je klical župnik hudiča nad volilce, če volijo Kržišnika. Pogrnul jo je mož celo tako, da jim je rekel, ako bo Kržišnik izvoljen, bo pokupil vse konje, tako da jih še sami ne bodo nič imeli. Smešen pust — ta fajmošter. Kaj misli, da smo mi Bohinjski res tako zabiti, da ne vemo, da je to za nas dobro; če moremo prirečeno živino prodati Kržišniku? Saj nam vendar vsako leto ravno on pomaga, da

malo mesec dni ali dva, kakor mi je ukazano ...

Rahlo je zaval otroka v svoj široki plašč in se oddaljil. Dospel je do nizke hišice, ki se je dvigala ob znojno velikega grajskega stolpa, in vstopil: majhen štiri- ali petleten deček mu je prišel naproti z razprostrtimi rokami.

»Ivan, sin moj,« je velel Pardajan, »prinesel sem ti sestrico.«

Obrnil se je k kmetici, ki je predla na kolovrat:

»Hej, Maturina, evo vam dekletca, ki mu bo treba dajati mleka... In zapomnite si: komur besedice o tem! Drugače ... ali vidite ona le srčkana vešala na obzidju? ... Tam gori se zazibljuje, kakor hitro izvem, da me niste ubogali!«

Vsa zelena od strahu, se je zaklela kmetica, da bo molčati kakor grob; vzela je mlo bitje v naročje in mu začela streci ...

Mali deček je gledal široko z očmi, iskreni se od umnosti in premetenosti. Bil je otrok prelepe rasti, ki je razodeval z vsako svojo kretanje silo mladega volčiča in gibčnost mladega mačka.

Bil je sin starega vojščaka; Pardajan je sam prebival v gradu, otroka pa je dal odgajati v tej koči, kjer ga je obiskaval vsak dan. Kje je dobil Cardajan tega sina? Katera dobra krčmarica, katera visokorodna dama mu ga je zapustila v

Huda vojska v Ljubljani.

Klerikalci so napadli „Učit. tiskarno“.

žrebeta prodamo, katerih doma obdržati nam ne kaže.*

Kakor rečeno, vse moči so napeli klerikalci, sililo se je na vse strani, tako da moramo reči, da poslanec Piber ni več na tako trdnih nogah, kakor je bil nekoč, ko smo tavalji še bolj v temi. Čez 6 let se pa zopet vidimo, gospodje, kako bo pa takrat, o tem molči zgodovina.

* Izkazal se je pa tudi župan iz Češnjice, gospod Korošec. Agitiral je zelo, samo da se mu županski stolec ne omaje. Seveda, zelo se je prikupil župniku in ta mu bo pomagal, da ostane na stolcu. Prav ima.

Gledališko društvo na Jesenicah.

Od svojega obstanka t. j. jeseni leta 1910. do danes je imelo društvo 50 predstav. Kdor ne pozna naših razmer, bo dejal, da je to malo, ker stojimo skoro v sredi četrte sezije. Kdor pa pozna težnje diletantskih gledališč, se bo čudil temu številu. Petdeseto predstav, ki se je vršila 16. t. m. smo praznovali tiho in le številka 50 na gledaliških listih je kazala sad triletnega dela. V tej dobi pa društvo mogoče ni uprizarjalo slabih, oziroma takih del, ki se navadno uprizarjajo na diletantskih odrih, nasprotno, gledalo se je vedno na dober repertoar. Izmed dram omenim sledeče: »V dolini«, »Tate«, »Bratje sv. Bernarda«, »Lukrecia Borgia«, »A«ngeo«, »Trnje in lavor«, ter Orillparzerjevo žaloigro »Prababica«. Nadalje je društvo samo preskrbelo in uprizarilo prevode sledečih dram: »Iz tovarne«, »Morilec« in »Grehi ljubezni«. Preskrbljeno pa je bilo tudi za zabavo naših obiskovalcev, kar pričajo »Ugrabljeni Sabinke«, »Sladkosti rodbinskega življenja«, »Zmešnjava«, »Pereant možje«, »Lokalna železnica«, »Veleturnist«, »Nebesa na zemlji« in »Olim-

pijske igre«. Izmed komedij zaznamujem še v lanski seziji igrani »Svetopisemski svet«. Ravno kar imenovano blago je vse tuje, nemško, francosko itd.

Slovanskega repertoarja smo uprizarili »Gospod Grobski« (Kmet in graščak) in »Selanka«; oboje češko, ter kot 50. predstavo »Golgota« (spisal S. pl. Tudič). Izmed izvirnih slovenskih del: »Tovarna«, »Lepa Vida« (Vošnjakova), »Mati«, »Pohujšanje v dolini šentflorjanski«, »Sin«, »Dolina solz«, »Ljubo doma« in »Miklova Zala«. Značilno je, da sta šla »Mlinar in njegova hči« v tej dobi samo enkrat čez oder in od tam, upajmo, za vedno v arhiv.

Mi imamo mnogo svetovaleev in kritikov obojega spola, ali, vrag vedi, ne bog ve kako doslednih. Na primer, ob Vsih svetih se ne sme dati »Mliuara«, to je škandal za Jesenice, tako so mi pravili hitro. Uprizarili smo izvirno slovansko delo »Golgota« in smo pri predstavi pogrešali marsikakega »Mlinarjevega sovražnika«. Scenerija pa danes ni bila dobra, to bi morali napraviti drugače, mi pravi prijatelj, ki kritizira, da je vstopnina previsoka in, da med odmori ne igra godba, itd. Tem in enakim povem samo toliko, da je vodstvo sicer hvaležno za nasvete, samo, da niso že tako čudno stari in nam že davna znani. Najbolje bi nam svetoval, kdor bi nam dal pošteno denarno podporo, s katero bi se vse napake lahko odpravile.

V vsakem gledališču se pripeti, da se igrajo nekatere stvari boljše, druge slabše in tako tudi pri nas, torej je treba soditi objektivno, ne pa od začetka do konca grajati in zabavljati, posebno pa, če človek dela ne pozna in poleg tega igre niti videl ni. (Olimpijske igre.)

Čudno, da se »kritiki« ne oglašajo v javnosti, ali pa imajo le namen strmoglaviti igralce. Ravno se spominjam izreka starega igralca: »Jaz si dobrega gledališča brez intrig niti misliti ne morem.« In to je taka klasična resnica, da jo mora potrditi

Zdajci pa jo je ustavila misel na nevarnost, ki preti Lujzi! ... Ako stori ona le en korak, mora Lujza umreti.

In nesrečnica je hropla:

»Saj sem ubogala! Molčala sem! Umorila sem se! ... Obljubil mi je, da mi vrne mojo hčer ... ali mi ni prisegel? Vrne mi jo, kajne! Lujza! Lujza! ... Kje si? ... Angelček moj, torej ne boš brodil nocoj s svojimi sladkimi ročicami po laseh svoje mame! ... Franc, ne poslušaj ga! On laželj Oh, podli lažnjivec! On se upa dotakniti telega angela! Ropar, vrni mi mojo hčer ... Na pomoč! ... Na pomoč! ... Lujza, uboga Lujza hčerka moja majčkina! Torej ne slišiš svoje matere?«

Ah, kako so te vrstice hladne in brezčutne! Kje so na svetu besede, da bi mogle opisati bolečino matere, plakajoče za svojim izgubljenim otrokom!

Ko je poslušal Pardejan te glasove najzvišnejšega obupa človeške duše in gledal ta obraz, izpačen od bolečin in razpraskan z nohti v blazni žalosti, ki se stregel te pogleda podobne pogledom klavne živali, zdaj besne, da bi se je ustrašilo dvajset mož, zdaj bedne, da bi plakali nad njo krvniki — takrat ga je popadel dolg drget, zobje so mu zašklepetali, obstal je kakor vkopan, in groza ga je navdala nad tem, kar je bil storil! ...

LISTEK.

M. ZEVAKO:

Sree in meč.

Roman iz francoske zgodovine.

(Dalje.)

Ko je odrinil konetabel na svoj pohod v Artoško in je odhiti Franc de Monmoransi proti Ternanu, je ostal vitez de Pardajan na gradu pri Henriku. Henrik, ki je slutil nemara, da bo potreboval slepo vdanega človeka, se je tisto leto sila navezal na Pardajana; izkušal si ga je pridobiti z darili, z naklonjenostjo in s sleherni prijaznostjo, za kakršno je dovzetno srce starega vojaka; Pardajan je postal njegova stvar, Pardajan bi se bil dal obesiti za svojega gospodarja, Pardajan je čakal samo prilike, darovati zanj življenje in kril! Nekega dne je izvedel stari vitez novico, ki se je bila razširila po vsem gradu: Njegova svetlost Franc de Monmoransi se vrača! ... Njegova svetlost se vrača! ... Njegova svetlost bo pojutrišnjem tu! Tisto pojutrišnje jutro ga je odvedel Henrik ves teman, bled in razburjen v Margansé, pokazal mu hišo stare dojlje in mu velel ugrabiti Lujzo; uro kasneje se je vrnil Pardajan na kraj, kjer ga je čakal gospodar; v rokah je držal ubogega črvička, tako šibkega in tako pre-

vsak poznavalec gledališča, bodisi diletantskega, ali drugega. Smešno bi bilo posegati tukaj v detaile, zakaj tisti, katerim gre mar, bodo vedeli sami, za kaj se gre. Kljub vsemu temu in vsem zaprekan in težočam ter velikim denarnim žrtvam je društvo dospelo do petdesete predstave in šteje danes igralski zbor okrog 30 oseb. Če pomislimo, da se ravno od Gledališkega društva zahteva vse mogoče in nemogoče in da se kritizira vsaka malenkost med tem, ko se poje drugim društvom neprestano hvala, ne bi bilo čudno, ako bi igralci, osobito pa še naše pridne in marljive igralkice pometale vloge stran. Naš igralski zbor nima nobene plače, v nobenem oziru in se ne more veseliti ne iz političnega strankarstva izvirajočih in tudi ne že pred predstavo naročenih aplavzov. Naši igralci se zavedajo svoje dolžnosti do materinega jezika in delajo zgolj iz ljubezni do izobrazbe, do prosvete. Zato je tudi dolžnost vodstva, da vsak napad odbije in povem že danes, da bo intendant porabila ves svoj vpliv in vsa sredstva, da zatre neosnovano gonjo proti gledališkemu osebju in ne bo delala razlike med robotnimi moškimi in kletetavimi ženskimi jeziki. Naj mi javnost oprosti te besede, toda enkrat je moralo priti! S Kranjskega, Stajerskega, Primorskega in Koroškega prihajajo pisma, v katerih nas narodna društva prosijo za repertoar, garderobo, nasvete in pomoč. Mi ustrezimo, kolikor je v naših močeh in s tem podpiramo slovensko Talijo po vsej domovini. Uprizorili smo, do brodelne predstave tako n. pr. za C. M. vrtec na Savi, za »Rdeči križ balkanskih držav«, za »Bralno društvo« na Bledu, dasi je Gledališko društvo samo potrebne podpore. Odstopili smo oder z vsemi kulisami v svrhu gledaliških predstav pevskemu društvu »Sava« proti malenkostni odškodnini 20 K. od predstave in mu tako dali priliko, da se njega člani vadijo tudi na dramatičnem polju. A vsa ta dejstva še pri gotovih ljudeh ne pomenijo nič in njih stremenje na eni strani ubijanje, na drugi strani »reformiranje«. Že enkrat v tej seziji sem povdarjal, da ima vsak prosto pot do gledališča in je vsak dober in vnet delavec na dramatičnem polju dobrodošel in naj reformira; samo pazi naj, da se mu z reformiranjem ne bo godilo tako, kot pri slov. gledališču v Ljubljani. Ne bom govoril o denarnem vprašanju; samo toliko omenim, da živi društvo ob primeroma slabih dohodkih in velikih stroških. Arhiv šteje okrog 100 komadov, ki si jih je društvo z velikim trudom nabavilo.

Kratko: Gledališko društvo zavzema častno mesto poleg dramatičnega društva v Mariboru in Celju. (Trst ima danes prvo slovensko gledališče s plačanimi močmi.) Le z uspehi se kaže sila in tako smo tudi mi ponosni na vspehe, ki smo jih imeli na oderu. Da pa pokažemo še več, smo uprizorili v nedeljo, 7. decembra t. l. zvečer veliko petdesetjansko dramo »Vstajenje« (Po L. N. Tolstojem spisal Bataille.) Že samo ime Tolstoj mora biti vsakemu Slovanu ideal. Toda to še ni vse! Ta dan je nastopila med nami v vlogi Katjuše gospa Štefanija Dragutinovičeva, članica slov. gledališča v Trstu, ki šteje Katjušo med svoje najboljše vloge. Gospa Dragutinovičeva je z velikanskim uspehom gostovala na kralj. kazališču v Zagrebu, kjer je žela posebno slavo v vlogi »Matrone« (Moč teme) in dr. Priznana umetnica slovi po vsem slovenskem jugu in je v spominu tudi marsikomu izmed nas izza dobe, ko

je bila ob boljših časih kranjske kulture še angaževana na slovenskem gledališču v Ljubljani. To je velikanski korak naprej in kdor to spozna, bo vedel ceniti vrednost Gledališkega društva in delo njegovih voditeljev in članov.

S....r.

Stajersko.

K atentatu posojilniškega uradnika Kranja še pišejo listi, da je bil v rani mladosti v inozemstvu, Nemčiji, Angliji, Belgiji itd. Imel je 3 meščanske Sin par razredov srednjih šol. Prišel od vojakov je bil skrajna nastavljen pri mestni blagajni. O bančnem delovanju je imel zelo široko obzorje in temeljito znanje, vsled česar je prestopil k obč. hranilnici. Bolelo pa ga je, ker se je nekega mlajšega njegovega tovariša z matoro puščalo napredovati njemu v škodo. Lani se je obrnil z dolgovozno pritožbo na načelstvo, ki ga pa je zavrnilo. Počasi se je v njem vkoreninila fiksna ideja, ki ga je končno pritirala v blaznost in v smrt.

Šoštanj. (Smrt starke v cerkvi.) V šoštanjsko okolico se je pred kratkim priselila neka prevzitarica iz celjske okolice, koje ime pa ni vedel nihče vsled česar so jo nakratko, po domače nazivali Hliševko. Dne 4. t. m. je bila pri rani službi božji, ko jo je zadela srčna kap. Hliševka je bila stara 70 let.

Šoštanj. (Vlom.) V noči 2. t. m. je vlomilo pri posestniku Peuniku več neznanih zlikovcev, ter skušalo okraستي ga za par škafov krompirja. Najbrže po kakšnem nastalem šumu pa so bili zlikovci preplašeni in prisiljeni pobeigniti. Peuniku ima škode samo par kron.

Celje. (Demon alkohol.) V skladiščih južne železnice so že dalje časa sem opažali, da krade nekdo vino iz tam spravljanih sodov. Preiskave so ostale dolgo časa brezuspešne. Pred kratkim so pa našli pijanega nekega železničarja, ki je v svoji vinjenosti povedal, da so ga le njegovi tovariši tako napojili. Preiskava je izsledila petero železničarjev, ki so kradli v skladiščih spravljeno vino. Vseh petero je bilo takoj odlovljenih. Med odlovljenimi je tudi železničar, ki je bil že 20 let nastavljen in ima 8 nepreskrbljenih otrok.

Maribor. (Razno.) Umrli so: M. Persinsky in posestnik Anton Mohl v Studenci. — Prijeli so brezposelnega ključavničarskega pomočnika Vrbana Faschinga in brezposelnega Ano Maierhoferja. Prvi je ukradel v neki krcmi, v sredi mesta novo kolo, pri čemer mu je Maierhoferjeva pomagala s tem, da je stala na preži.

Maribor. (Elektrika.) Dne 5. t. m. je podal obč. svetnik dr. Orosel v mestnem obč. svetu kot referent, poročila o tekočih zadevah projekta elektrarne Maribor - Gradec. Pogodbeni načrti, sklenjeni med obema mestoma o zgraditvi elektrarne, so bili soglasno sprejeti. Referent je podal tudi sliko in zgodovino ideje o elektrarni, kar je izzvalo splošno zanimanje in prav živahno debato. Na predlog ces. svetnika dr. Maljaja, je bila odseku izrečena zahvala občinskega sveta. V mariborski del stavbnega odseka za elektrarno so bili izvoljeni dr. Orosel, Nasko in Julij Pfrimer kot člani, kot namestnika Geraus in Franz, kot referenta pa Šiner in Bäumel.

Trbovlje. (Zopet bencin.) V nedeljo, dne 30. novembra se je igralo več otrok na nekem travniku, med katerimi je bil tudi 10letni Dominik Majner, ki se je pa kmalu tiho od-

stranil. Fant je šel do nekega sode za bencin, pomočil v tekočino cunjico, in si pričel snaziti hlače, na kar jih je še mokre zopet oblekel in se vrnil k otrokom. Nek deček, ki se je ravno igral z žužigalicami, je pogljal gorečo žužigalico v stran. Majnerju naravnost na hlače, ki so v trenutku vsplamtele. Majnerju so takoj priskočili ljudje in ogenj na njem zadušili. Kljub temu je fantu opečeno meso viselo v cunjah od telesa in težko, da preživi.

Konjice. (Neumna šala.) 29. novembra so se zabavali doslej neznan fantje s tem, da so metali na slammato streho viničarja Rožena gorečo vžigalico. Ko je pričelo goriti, so jo urnih krač pobrisali. Požar je naredil škode 3000 K. Zavarovalnice je le 700 K.

Hrastnik. (Smrt v luži.) 10letni Fran Blaž iz Tomačevega se je pred dnevi igral z drugimi otroci ob neki stranski luži Save. Naenkrat pa mu je na blatu izpodrsnilo in padel je v 1 meter globoko lužo, iz katere si ni bil v stanu pomagati. Preplašeni otroci so zbežali, ne da bi o nesreči koga obvestili. Šele naslednjega dne so našli Blaža v luži utopljenega.

vemu času. Tožila ga poslanca Kovač in Miklavc. Ta cunjja, ki krade čast poštenim ljudem, ruje proti učiteljstvu, napada delavne ljudi in laže na vse pretege, je poskušala s svojo mladostnirjarsko nesramnostjo osramotiti tudi sedanja tožitelja. Pa ni šlo. Tako stoji sedaj pred sodiščem. Radovedni smo, na zagovaranje. Seveda zavijali bodo, da bode kaj, pa bodo težko kaj opravili. Mladostnirjarsko bolotno pogajanje lažnjivosti zasluži, ne-le obsodbo, temveč tudi odstranitev sploh iz zavedne družbe. — Mi mu želimo pri razpravi dobro zabavo.

Nepazljivost naših avtomobilistov je prišla že tako daleč, da se danes v Gorici šofer ponosno potka s pohvalo, če le koga povozí. Zdi se, da je prišlo to v modo. Zato pričakujemo razpisa nagrad. In naša policija? Stražniki se raje kratkočasijo po pustih ulicah in ogledujejo tlak. Mislimo, da je že skrajni čas, da se zabije službujočim organom v glavo njihovo dolžnost. Če gre kdo po ulici parkrat gorindol, ga vse nezaupno pogleduje in skoro da bi mu naprtili še detektiva. Avtomobili pa lahko dirjajo kakor se jim poljubí in izpolnjujejo prijetno nalogo, da podirajo ljudi. Kajpada?

V Tomaju na Krasu je bila konec novembra razstava ženskih del, ki so jih izvršile gojenke Sinterjevega tečaja. Izpadla je povoljno, kar priča tudi zadovoljnost ljudi, posebno pa ženskega naraščaja. Tečaj je priredila tvrdka »Singer & Comp.« iz Trsta.

se Bospora po Nemčiji in zato zahteva kot odškodnino, da se ji odpro Dardanele. Rusko javno mnenje je precej razburjeno in »Novoje Vremja« pravi, da mora Nemčija, če hoče imeti z Rusijo dobre odnose, Rusiji v vprašanju Dardanel ugoditi. Z omenjenim imenovanjem tudi Francija ni zadovoljna — med tem, ko tretji v zvezi, Anglija, daje Turčiji denar, da se na morju okrepi.

Rumunsko-grški odnosi. Grški ministri predsednik Venizelos je izjavil nekemu dopisniku, da so odnosi z Rumunsko nad vse povoljni in tesno prijateljski. Grška in Rumunija sti vrlo dobro sporazumljeni in oba naroda živita v največjem prijateljstvu, tako, da bi bila zveza dobrih balkanskih držav mogoča. O Bolgariji pravi, da živi sicer Grška z njo v sklenjenem miru, sicer pa so stiki površni in brez pristrčnosti. Če se bo Bolgarija držala pogojev, ki so bili sklenjeni v Bukarešti, se ji bo tudi Grška primerno revanžirala.

Savov odlikovan. General Savov, ki je znan iz zakulisnih spletk Bolgarije kot vodja armade, je sedaj odlikovan z Aleksandrovim redom. Najbrž za uspehe in zasluge, ki jih uživa dandanes Bolgarija v okviru šovinističnih listov v oblikah čudnih »simpatij« Neslovanov.

Na kant in sicer popolnoma na kant morajo priti naprednjaki, tako se petelini »Slovenec«, ki ga volitve v splošni kuriji niso menda nič izpametovale! Smešno in neumno: torej oni, ki napreduje, bo prišel na kant, dobro stojijo pa klerikanci, ki nazadujejo. Se je klerikalcem res pamet zmešala in ne vedo več, kaj govorijo.

Kdo berači glasove po Vrhniki? Glasove po Vrhniki berači tisti dr. Marold, ki se je postavil svoj čas proti vrhnikiškim revežem. Prejšnji župan g. Jelovešek je namreč dajal revežem ubožna izpričevala, kadar so bili bolni. Ker pa g. Maroldu to ni neslo, je za časa svojega županovanja odpravil ubožna izpričevala in to je ostalo tudi pod sedanjim županom. Ta dr. Marold hodi zdaj od hiše do hiše in prosi za glasove. Dr. Marold je dokazal, kako so mu reveži pri srcu — zato ga ne bomo volili.

Učena svetnica.

Johanca je učena svetnica iz Vodic — enaki ji nobena iz naših ni devic.

Duhovne je vodila in dohtarje za nos, tako jih je slepila, da niso b'li ji kos.

Johanca b'la je brihtna, zato denar ima, norč'vala se je 'z ljudstva in tudi iz Boga.

Motenje božje vere to je kaznjiva stvar. Johanci ni zamere, kaj nji je b'lo to mar.

Sramoto naredila duhovnom s tem je vsem Slov. Ljudski Strauki in raznim dohtarjem.

Če se škandal prikrije, bo vendar vedel svet, za take sleparije bo nam Johanca zgled.

Zložil Štefan Degen.

Kaj piše »Slovenec«! Tako-le: »Tudi volitev v terek bo pokazala, da v naši deželi ne bo zmagala laž nad resnico, lenoba nad delom, sebičnost nad poštenostjo, kaj društvo nad poštenostjo. Lepe besede in žetati bi bilo, da se uresni-

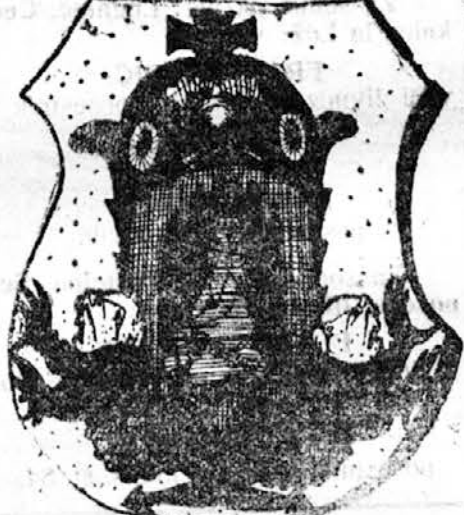
Goriško.

Župančičev večer. Izredna prireditve bo v našem mestu dne 14. t. m. (v nedeljo). V Gorico pride naš pesnik Oton Župančič, ki bo čital v »Trgovskem domu« svoje pesnitve. Mnogi drugi kraji in mesta so imeli priliko slišati deklamacijske večere, topot pa pride k nam sam pesnik, ki bo recital iz svojih knjig več pesni. Poleg tega bosta sodelovala na tem večeru skladatelj Michl in g. Eržen. Po čitanju bo čajanka, ki jo priredi damski odbor. Vse prijatelje naše kulture opozarjamo na to izredno prireditev, ki bo nudila vsem obiskovalcem velik umetniški užitek. Sicer mislimo, da bo občinstvo izpolnilo svojo dolžnost v polni meri, zakaj neprijetno bi nam bilo spominjati se predavanja Ivana Cankarja, pri katerem je bilo navzočih šest oseb.

Lepe reči! Železničar Alojzij Oblak, ki je bil uslužben na tukajšnjem državnem kolodvoru pod Wieserjevim nadzorstvom je zblaznel. Revez ponavlja v blaznosti samo Wieserjevo ime. Tako nimamo torej prvo žrtev, ki se ne da utajiti. Zahlevamo, da se nam vse ravnanje na drž. kolodvoru razjasni in slučaj ki kaže nasilstvo nemških predstojnikov, popolnoma razloži. Prej ne bo miru od nobene strani. In še enkrat vprašamo ravnateljstvo drž. železnice v Trstu, če je res že tako oglušelo in otopelo, da je pozabilo na revizijo teh neznosnih razmer. Vemo sicer, da štiti Wieserja poleg drugih protektorjev celo samo drž. pravdnistvo. Če kdo tega ne zapade, naj obnovi slučaj, ko je bila v »Dnevnu« zaplenjena čisto ugodna notica. Tega nam je dovolj! Hočemo da Wieser izgine z naših tal! Če ne bo dalo ravnateljstvo drž. železnice pojasnila, bomo izposlovali, da bo to silšala tudi zbornica na Dunaju. Železničarje pa prosimo, da so nam na razpolago z informacijami in sporočijo tudi uredništvu v Ljubljano nezakonito ravnanje z njimi. To bo najboljši protest, ker izvedeli bodo šikane napetih tulcev na naši zemlji tudi tisti, ki sanjajo, da bi jih najraje z obema rokama objeli okrog vratu.

Ta teden, v sredo in četrtek bo razprava proti izvršku poštene družbe in predsedniku lažnjivih uničevalcev samostojnega mišljenja, »No-

Kamnik.

Eno najlepših kranjskih mest je mesto Kamnik. Leži v podnožju krasnih planin ob reki Bistrici. Ker se tu stekajo ceste od vseh strani, je bil Kamnik že nekdanje važno mesto. Posebno veliko ulogo je igralo v boju celjskih grofov. Zato je bila sprejeta v njegov grb tudi nesrečna Veronika Deseniška, o kateri se je ohranila pravljica do današnjih dni. Kamnik je bil vedno ponosno narodno mesto, dokler ga niso klerikanci počrnili. Pravijo, da imajo pripravljen tudi nov grb.

Dnevni pregled.

Nemška diktatura na Bosporu. Za vrhovnega poveljnika na Bosporu je imenovan Nemec. Nemški listi vriskajo nad tem delstvom in pravijo da to pomenja priklopite Turčije k trozvezi in da je tega dejstva lahko vsa trozveza vesela, ker močna Turčija pomeni zelo dobro oporo v bodoči vojni, tako proti balkanskim narodom, kakor proti Rusiji. Rusija pa tega imenovanja ne namerava kar tako mirno pogoltniti, temveč: smatra to imenovanje za polastitev

Tat.

Spomladi je bilo. Po mestnih nasadih so se sprehajale dame v novih svetlih oblekah, z njimi gospodje oblečeni po najnovejši modi, klanjali se jim in jih pozdravljali — spoštljivo udano. In če je vzel tak gospodjič klobuk iz glave, je bilo videti frizuro, kakor Nemec pravi, tadellos. Ne vem od kod je prišla ta moda k nam, ta polizana moda. Človek ne ve, ali imajo tase ali jih nimajo, glave zgledajo kot lakirane krogle, na eni strani narezane. Vsi ti možki obrazi so enaki gluh, topi.

Sicer pa, danes pravzaprav nisem hotela govoriti o možki modi.

Po velikem dvorišču jetnišnice se sprehajajo jetniki, po dva in dva. Pri vratih stojita dva paznika s puškami na rami. Jetniki hodijo v taktu kot vojaki. Nekateri se razgovarjajo tiho med seboj, drugi stopajo molče. Sem pa tja se ozre kdo proti nebu, pogleda v sonce, a hitro povese zopet oči in gleda v tla.

Ali je to res?

Boštjanov mi je pravil. Sedel je tri dni, ker je nekega policaja sunil, ko je tekkel mimo njega.

Pa kako ti je vse to povedal? Dal, povej še enkrat.

No vidiš, se zvečer nisva mogla zaspati, sva se začela razgovar-

jati o skupnih znanih. Povedal sem mu, da si ti tudi tu. In tako je začel praviti, da je tista tvoja punca Tonka, ki so jo zaprli tja k nunam, da se poboljša, ušla iz samostana in pobegnila na Dunaj.

Pa ni rekel, kedaj je pobegnila? Čakaj, danes imamo soboto, včeraj so ga spustili, toraj je v sredo prišel. Če se ne motim je rekel, včeraj. Potemtakem je pobegnila v terek.

Nande je zaškripal z zobmi. Pet dni je že proč! Uh!

Nande, to je bil tisti nepridiprav, ki ni imel nikdar nikjer obstanka. Najraje je pohajkoval okoli, lovil ptice, prenočeval pri ciganih, zgubil se za cele tedne s potujočimi komedijanti. Sempatja je tudi pomagal drvarjem in oglarjem v gozdu, a dolgo ni zdržal nikjer. Pozimi, kadar je bil visok sneg, je bil včasih po več tednov doma.

Doma, kje pa je bil on doma? V majhni pol razpali koči zunaj mesta je živel stara Povalajka, beračica. Imela je hčer, ki je šla po svetu, ko je rodila otroka — Nandeta. Kdo je bil oče, tega nihče ne ve. Mogoče kak berač, mogoče tudi kak gospod.

Varstveno sodišče je imelo napisano Nandetovo ime. Staro Povaljko so klicali večkrat na sodišče, ji zabičili, da mora otroka lepo odgajati, ga pošiljati v šolo in sploh

skrbeti za njega, da postane enkrat vreden član človeške družbe. Povalajka se je vedno zahvalila za veliko skrb, ki jo imajo gospodje za njenega vnuka, priklanjala se in šla — beračič.

Nande je odrasel kot vsi beraški otroci. Vedno lačen, vedno raztrgan. Hodil je v prednočno šoto, učil se in prepeval, kakor drugi otroci. Ko je odrasel šol, je bil nekaj časa učene pri nekem čevljarju, a dobil je večkrat s kopitom po hrbtu, kakor pa kruha in zato je kmalu pobegnil s cirkusom, ki je imel svoj šotor zunaj mesta. Kako in kje je živel ni nihče prav vedel. Samo po zimi je prišel včasih domu. A ko se je pričel sneg tajiti je zginil.

Sodišče ga je že davno prištevvalo k zgubljenim, nepoboljšljivim. Ker je bilo znano, da pohajkuje brez dela okoli, ga je vsak žandar, vsak policaj, kadar ga je dobil, prijel in ovedel v zapor. Druga mu niso mogli očitati, kot da je potepuh. Bil je sicer tudi že v preiskavi radi tatvine, a vedno se je zopet skazalo, da tat ni bil še doslej.

Zdaj je dobil štednov radi brezdelja in potepanja. Pet jih je že odsedel, sma še en teden in potem bo prost!

Na večer tistega dne je sedel zamišljeno na svoji postelji v majhni celici. Še dva druga jetnika sta bila

poge njega. Eden, mlajši v Nandetovi starosti, približno dvajsetletni fant, je bil radi tatvine obsojen na 3 mesece, drugi starejši, ponarejevalec menjic, goljuf, obsojen na 6 mesecev.

Z onim mlajšim, Potrpinom, se je Nande sprijaznil. Zvečer, ko so ugasnili luč, sta se šepetaje razgovarjala in pripovedovala dogodke iz svojega življenja. Nande mu je pravil tudi o Tonki. To je bilo dekle staro 16 let, nezakonsko dete neke dekle, odgojeno v sirotišnici. Pozneje so jo poslali v službo za pestunjo. Pobegnila je od tam, potikal se okrog in se družila zdaj s tem, zdaj z onim. Z Nandetom sta se našla nekje, nekoč, živela sta skupaj par tednov po gozdovih, dokler jih niso prišli in vtaknili njega v zapor, njo v samostan.

In danes je zvedel, da je pobegnila od nun.

Ti, poslušaj, je rekel tovarišu, ko je goljuf že glasno smrčal, jaz pobegnem od tod.

Nikar, samo še en teden imaš in potem si prost, glej, dobili te bodo in gorje tebi.

Ne bodo me, samo da sem enkrat zunaj. Jaz moram za njo, čez en teden bo že bog ve kje in s kom. Ti prideš v delavnico, vzemi tam eno pilo, eno mahnino in skri jo v škrva svojega rokava. Samo eno pil-

co mi prinesi, drugega ne potrebujem ničesar.

Sepetala sta še dolgo, tovariš je naposled zaspal, Nande je mislil na zelene gozdove in na Tonko.

Drugo jutro so šli vsak na svoje delo. Onadva v delavnico, Nande pometat hodnike in stopnice. To je bil njegov posel cele dolge tedne, zjutraj in opoldne, ostali čas je preedel sam v prazni celici. Okno celice je bilo v drugem nadstropju, ravno nad zidom, ki je obdajal dvorišče v višini prvega nadstropja. Če je pritisnil svoje lice prav k mreži je videl na cesti in mimoidoče.

Opoldne, ko sta prišla onadva h kosilu, mu je Potrpin stisnil majhno pilco v roke. Nandetu so se zaskrile oči.

Po jedi so odšli zopet na delo in ko se je Nande vrnil v celico je šel takoj na delo. Ure in ure je pilil skoraj neprenehoma, samo kadar je šla straža mimo njegove celice je prenehal za par trenutkov. Na njega niso posebno pazili, saj ni bil nevaren, samo še teden dni ima!

Do večera je bil gotov. Prepilil je mrežo na štirih krajih tako, da je bilo treba samo z malim sunkom iztrgati križ iz nje. Potem je legel na postelj in čakal tovarišev. Ko sta prišla, je že spal. To se pravi, smrčal in čakal, da goljuf zaspi, potem je pričel šepetati s Potrpinom.

čijo, ker večjih lažnikov, sebičnežev in hajdukov ni na svetu kot so slovenski klerikalci. Kdo bolj laže od »Slovenca«, kdo je večji sebičnež od dr. Sustersiča in drugih klerikalnih voditeljev in kdo je večji hajduk od Dr. Kreka, ki poziva svoje pristaje, da naj s koli pobijejo politične nasprotnike? Lažnikom, sebičnežem in političnim hajdukom — boj do skrajnosti!

»Iz mladit let.« Spisal Pavel Flere. (P. Paluškovi spisi I. in II. zvezek. V Ljubljani 1913. Založilo društvo za zgradbo Učiteljskega konvikta v Ljubljani, natisnila Učiteljska tiskarna.) Izšli sti dve zbirki mladinskih spisov F. Paluška z mnogovrstno, mladini primerno vsebino v obliki črtic iz življenja naših malčkov. Prva knjiga šteje 13, druga pa 9 koščkov, ki bodo dobili v šolski mladini svoje pridne čitatelje. Dobrodošla bosta oba zvezka kot primerno darilo marljivim učencem, ki jih bo za vztrajno pridnost nadaril z njimi ljubitelj mladinskega čtiva, pa bodisi že za Božič ali Novo leto. Mesto nakupovanja nemških mladinskih spisov in raznih čenčarij à la Spillman, naj starši in prijatelji otrok segajo po mladinskih spisih, ki jih je izdalo »Društvo za zgradbo Učiteljskega konvikta«, kajti v teh knjigah se najde marsikako kleno zrno, ki ne nosi na sebi znamenja teh nemških mladinskih pisateljev. Podprimo svoje mladinsko slovo, da se ne bo mogel nihče pritoževati, da ga nimamo, kajti s tem, da podpiramo društvo in kupujemo knjige, pomagamo tudi do zgradbe prepotrebne Učiteljskega konvikta. V tem znamenju ne priporočamo samo omenjenih dveh zvezkov, temveč vseh osem knjig, ki jih je društvo doslej izdalo.

Po macedonskem bojišču. Pod tem naslovom je izdal znani publicist Milan Plut v posebni knjigi svoj potopis, ki je izhajal pretečno leto v »Slovanu«. Živo opisanim dogodkom bo vsakdo sledil z zanimanjem, poleg tega pa bo našel mnogo lepih mest, ki kažejo v polni luči čuteče slovansko srce. Balkan je, proti kateremu se po dobojevanjih zmagač srbske armade obračajo naše oči, in vsi tisti, ki se zanj zanimajo, bodo našli v tej knjigi vsega dovolj. Dogodki, o katerih smo čitali v dnevnih listih le nervozna poročila, nam je tukaj opisal človek, ki je bil v vojni sam, videl propad Turčije in veliko svobodo nove Srbije. Cena knjigi 2 kroni. Kupujte!

Aretacija pobegega tatu. Pretekli četrtek je ukradel 22letni delavec Avgustin Eichberger iz Gradni na Ogrskem nekemu gostilničarju v Kočevju 24 kron, na kar je pobežnil. Eichberger se je peljal z naslednjim vlakom proti Ljubljani, vendar je bil že med vožnjo na Grosupljem aretiran. Izročili so ga okrajnemu sodišču.

Tatvina denarja. Pred nekaj dnevi je bilo ukradeno gostilničarki Mariji Odar iz Studorja pri Bohinjski Srednji vaši iz nezaklenjene sobe osemdeset kron.

Nad koštruna se je spravil. Posestniku Francetu Dolinarju iz Zelenikov je neznan tat že dni ukradel iz zaklenjenega hleva enega lepega, koštruna. Kožo in drob koštrunovo so našli nekaj dni nato v bližini hleva.

Aretacija nasilnega hlapca. Na Selu pri Ljubljani je bil te dni are-

tiran neki hlapec, ki je udril v stanovanje svoje gospodinjice, kjer je začel razsajati in razbijati pohištvo. Sodišče bo imelo z njim opravka.

Radi 10 vinarjev izgubil 24 let službe. V Zagrebu je odpustila travnjska uprava kondukterja Civlika, ki je bil v njeni službi nad 24 let. Dovolili je namreč svojemu sinu, da se je peljal kratko progo zastoni. Zato so moža sedaj odpustili. Za razmere na Hrvatskem zelo značilno; paralela Čuvajevanja.

Nesreča v rudniku. Iz Pliberka poročajo, da je udarila velika skala, ki se je sprožila v rovu, delavca Kozamurnika in ga smrtno nevarno ranila.

Otrok je padel na razbeljeno ognjišče. V soboto je oblačila posestnica Marija Sekirnikova pri Sv. Katarini pri Rogatcu otroke za šolo. 16mesečno hčerko je pa pustila med tem časom na robu peči. Poleg peči je pa ognjišče, v katerem je gorelo. Otrok je prišel na rob peči, padel na razbeljeno ploščo ognjišča in se tako močno opek, da je prihodnji dan umrl.

Zaplenjene bombe. Celovška policija je zvedela od otrok, da ima delavec Knochlovce tovarne za usnje Schellander v št. Rupertu na svojem stanovanju shranjene bombe. Občinski stražnik Hoja in orožniški stražmojster Schneider sta šla v stanovanje Schellandrovo in zaplenila tri popolnoma izdelane in napolnjene bombe z vžigalnikom. Schellander, ki so ga izročili deželniemu sodišču, je izpovedal, da je dobil bombe od svojega brata.

Razne zanimivosti.

*** Čudna izguba spomina.** V angleškem mestu Eastbournu se je pripetil čudovit slučaj, ki ima svoj začetek že pred dvema letoma. Takrat — bilo je meseca septembra 1911 se je šel neki mlad mešanec Cecil Erlon po imenu kopat na morski breg. Pri kopanju pa se je oddaljil preveč od brega in valovi so ga odnesli na široko morje. Ker je čutil, da mu pešajo moči in ker je menil, da je izgubljen, se je ubogi mož onesvestil. V tem pa so ga zapazili z ladije, ki je plula mimo in so ga potegnili na krov še živega. Toda smrtna tesnoba, ki jo je preстал, je nanj tako učinkovala, da je popolnoma izgubil spomin. Ni se več spomnil, kdo je, kaj je, od kod je, kako se imenuje — prav nič. Polagoma se mu je vračal spomin naučenih stvari, ampak eden del spomina je bil kakor zavrt v neprozoren pajčolan: zavest lastnega jaza. Drugače ni mogoče, ki je postal zopet razumen, si ni mogel domisliti, kaj je in njegovo prejšnje življenje — kakor da ne bi nikdar eksistiral. Tako je nanj pozabil. Z ladije, ki ga je rešila, so ga izkrcali v najbližjem pristanišču in so ga dali v bolnišnico, iz katere pa so ga kmalu izpustili, ker mu ni drugače ničesar manjkalo. Bivši Cecil Erlon, ki se je zdel samemu sebi, kakor bi bil padel iz neba, je začel pod novim imenom živeti novo življenje. Pridružil se je nekim kmečkim potujočim gledališkim igralcem in se je z njimi vozil od mesta do mesta. Koncem preteklega meseca pa je prišel v Eastbourn, v svoje rojstno mesto, iz katerega je bil izločen.

so sled in Potrpin dva posta in dve trdi ležišči.

Obvestili so policijo, pisali in brzojavili na vse strani. Prijeli in zaprli so staro Povalajko, ker je vnuku dala obleko in tudi denar za pot. Starika je jokala in tarnala, da ničesar ne ve, da je prišel vnuk k njej v temni noči, se preoblekel in odšel. Da bi bil begunec, ni hotela verjeti. Ko je prišel k njej po noči, je rekel, da je prost in da gre zopet po svetu.

»Kaj bi ga držala, ko sama nimam kaj jesti. Par kronc sem res imela prihranjenih in te sem mu dala. To vendar ni nič slabega, prosim vas.«

Čez teden dni so ga imeli. Na Dunaju so ga prijeli pri Tonkni teti. Vkljenjenega so pripeljali v jetišnico. Ker je pobegnil so mu vkljenili noge v težke verige in ga radi tatvine obsodili na mesec težke ječe, zakaj odnesel je bil seboj letniško obleko.

V temni celici z močno omreženim oknom na dvorišče je sedel Nande. Topo je zrl pred se, pri vsakem gibu so zarožljale težke verige na njegovih nogah.

Tat pravilo, da sem, tat! Ali naj bi bil nag pobegnil?

Zunaj je sijalo solnce, dame in gospodje so se izprehajali po mestnem logu. In če so se gospodje odkrivali, so se pokazale lepo frizirane njih glave. Okroglo, polizane, vse enake.

Tončeva.

tereja je izginil na tak čudežen način. Njegova rodbina je za njim zalovala in je mislila, da je že davno mrtve. Našli so takrat na bregu njegovo obleko, od ribiških otrok so pa slišali, da so ti videli utoniti mladega moža. Kaj družega jim je preostajalo, kakor verjeti, da je njih Cecil utonil. Postavili so mu na morskem obrežju majhen spomenik, na onem kraju, kjer so takrat našli njegovo obleko. Udali so se usodi. To je šlo precej težko. Posebno hudo je bilo stari mamici — saj je imela samo tega sina — zato ni šla k nobeni zabavi in šele po dolgem pripravljanju se je udala oni dan, da je posetila po dolgih dveh letih gledališče. Prišla je v mesto gledališka družba, in na repertoarju je bila veseloigra. Ko je stopil v polovici prvega dejanja na oder junak cele igre in spregovoril besede svoje vloge, je stara žena nenadoma skočila s sedeža. Tresla se je po vsem životu, lomila je po zraku z rokami, kričala je »Cecil!« in se zgrudila nezavestna na tla. Igralec na odru je izbulil oči, zmešal se je, začel je hlatasti po besedah sufferja, hitro je pristopil bližje k njemu, da bi ga boljše slišal. Tu pa se je izpodtaknil ob preprogi in je padel z glavo ravno na rob sufferjeve hišice. V tem trenutku pa kakor bi se prebudil iz spanja! Skočil je kokonci in čeprav mu je po barval majhen potoček krvi sence, je kričnil: »To je moja mati!« Skočil je čez barijero k nji. Od tega trenutka se mu je povrnil spomin na staro življenje — in v brezno nezvesti je padla zavest njegovega dveletnega gledališkega delovanja, naučene vloge itd. Bivši Cecil Erlon je zopet postal Cecil Erlon in vrnil se je v krog svoje vesele rodbine. Novo srečo je kalilo edino to, da je moral Erlonova mati leči vsled razburjenja na posteljo in ne ve se, če bo okrevala. Upajmo!

*** Milijonar in igralka.** Iz Pariza se poroča: Milijonarja Warnierja se aretirali, ker je na sumu, da je umoril svoje soprogo. Vdovec je postal aprila meseca. Okoliščine so bile takrat skrivnostne. Pri Warnierju je bila tačas velika družba. Warnier je razkazoval nov sistem samokresa. Tu se je samokres nenadoma sprožil in kroglija je smrtno zadela Warnierjevo soprogo. Ker se je kazal Warnier vsega obupanega, ga je pustila policija pri miru in vsi so verjeli, da se je pripetil nesrečen slučaj. Sedaj pa je Warnierja ovadila igralka Sontouryeva, s katero je imel Warnier že tačas razmerje, da je milijonar svojo ženo umoril, da bi se je znebil. Warnier je baje svoj zločin priznal. Ni izključeno, da je igralka napravila vse to iz maščevanja, ker jo je Warnier zapustil.

Ljubljana.

— Povodom izida ožje volitve v Ljubljani je »Slovenec« registriral da je bil izvoljen napredni kandidat Turk, ozmerjal je Ljubljančane — ki naj si njegove psovke zapomnijo — ne omenja pa niti z besedico **ogromne večine**, s katero je napredni kandidat bil izvoljen! Ali so klerikalci morda pričakovali, da bo Kregar izvoljen? To je tudi žalitev ljubljanskih volivcev, ako se jim podtika še sama možnost, da bi bili po večini pripravljeni glasovati za kandidata stranke, ki je samo strupeno sovraštvo do Ljubljane.

— »Madame Butterfly« je bila predsinočnim podana v slov. gledališču z velikim uspehom. Težko je kdaj preje občinstvo odhajalo iz gledališča imenovane opere tako globoko pretreseno, kakor snoči, ko je v vlogi madame Butterfly nastopila gospa Irina Polakova. Njen glas je trebil slišati — popisovati je težko. Tudi stali so svoje vloge izborno podali.

— »Zrinski« je bil včeraj popoldne izvajan ob istem navdušenju gledalcev, kakor zadnjič, gledališče obakrat polno.

— **Parkljev večer Sokola I.** »Slovenec« se je že v naprej razjel nad to prireditvijo, češ da Sokol nima primerne spoštovanja pred Miklavžem in ga je dobil »parkljev« prednost. Toda prireditelj je kljub temu lepo uspel. Posebno pozornost so vzbujale krasne skupine pod vodstvom br. Vidmarja. V zadnji skupini je br. Vidmar napravil stoji na krepkih rokah br. Dimica, kar je vzbudilo vihar ploskanja. Orkester je igral kvartet je nastopil z izbranimi točkami. Polnočni prizor je nas navdušil za sokolstvo. Zabava je bila prijetna domača — z postrežbo skrbelo gospe in gospodične, za zabavo pa vsi skupaj. Na zdar!

— **Slovan, XII. 1.** Pod uredništvom Otona Župančiča: Dles irae. Oton Župančič. — Rimska procesija. Alojz Kraigher. — Francosko. Ilirska loža prijateljev kralja rimskega in Napoleona v Ljubljani. Dr. F. Kl-

drič. — Mošvi iz Brd. Alojzij Gradnik. — V belem medvedu. R. Maister. — Večerni gost. Ivan Cankar. — Jesen pri morju. Ignacij Gruden. — Jesenski dež. R. R. Rovnov. — Povabljeni nepoklicane. Prostoplav Kretanov. — Vipolški grad. Alojzij Gradnik. — V samotni. Milan Pugalj. — Nova pota znanstvene poezije. Dr. Ivan Prijatelj. — Na stolpu. Li-Tai-Pe. (Prevod.) — Lisek. — Slike: C. M. Medovič: Ovočje. (Umetniška priloga.) — M. Aleš: Sestanek Jur. Podebradskega z Matjažem kraljem ogrskim. — C. M. Medovič v svojem ateljeju. — Fran Bernerker: Zrtev. — Izšla je torej težko pričakovana številka »Slovana« pod uredništvom Otona Župančiča. Bogato gradivo bo zadovoljilo vse tiste, ki so želeli, da se končno razreši naša literarna kriza, ki je prebotočno preganjala zadnji čas. V tej številki srečujemo vse naše boljše moči in upamo, da se v prihodnje njihov krog še znatneje razširi, tako, da bo »Slovan« zrcalo našega razvoja. — Cena mu ostane ista kakor doslej, namreč 12 K, katere bo vsak omikanec rad izdal, da bo imel v »Slovanu« stolp, s katerega si lahko ogleda celo domovino in njen napredek nove šole.

— **Družbi sv. Cirila in Metoda** je nakazal g. okr. šolski nadzornik Matko Kante med drugimi tudi 6 K 50 v, prebitek pri igri v veseli družbi pri g. M. Kante. Na lovu g. Ivana Pahernika na Laznici dne 27. novembra t. l. se je nabralo 7 K 10 v, vsoto je poslal družbi g. podružnični načelnik Anton Godec. — Mesto Miklavževega darila svojim trem malčkom poslala je ga. Danica Ljubojeviča v Zagrebu C. M. družbi 10 K. Čezsoška mladina je družbi nakazala 24 K. Na svatbi g. župana Ivana Kac z gosp. Anico Zorman dne 27. oktobra se je nabralo 20 K; družbi je to svoto vpslala C. M. podružnica v Slov. Gradcu. Gdč. Berta Kenda v Tolmini je nakazala 6 K iz nabiralnika v gostilni »Pri Kranjcu«.

— **Družba sv. Cirila in Metoda** v Ljubljani prosi svoje podružnice, da dopoljšijo svoje prispevke na članarini, darovih itd. vodstveni blagajni zanesljivo še ta mesec. Podružnični blagajniki, oziroma odborniki in drugi oskrbniki naj odpro družbine nabiralnike. Opozorjamo tem potom, da nekatere podružnice to leto še niso poslale nobenih prispevkov. Članarina naj se pobere, istotako se naj prispevek iz nabiralnikov nakaže po pošto čekovni položnici. Kdor nima položnice, naj se obrne na družbino pisarno v Ljubljano (Narodni dom). C. M. družba opozarja tudi na objavljene zadnje tri mesečne izkaze za september, oktober in november t. l. v slovenskih časopisih. Iz teh je razvidno, da se je izdalo za poravnavo raznih računov in drugih neizgovornih in prepotrebni stroškov velike vsote iz družbene glavnice, oziroma za puščinskih skladov. Zeleti je, da bi bilo nadalje več dohodkov, vsaj toliko, da bi ti krili tekoče in neizgovorne stroške.

— **550 kron zgorelo vsled ne previdnosti.** Pretekli četrtek je pustila neka dekla, ki je službena v Kolodvorski ulici svoj nedeljski suknjič, v katerega žepu se je nahajalo 550 kron v različnih bankovcih in pri 13 K drobnega denarja v svoji spalni sobi na stolu poleg kositerne peči. Zvečer so peč zakurili in obleka se je vnela. Vneli pa so se tudi bankovci in so zgoreli. Tudi kar je bilo ničija, je ta precej pokvarjen.

— **Pocestni tat.** Ko je šla pred kratkim okrog šeste ure zvečer neka natakarka domov, je skočil v bližini hotela »Tivoli« nenadoma neki mlad fant k nji, spregovoril ni niti besedice in ji je hotel iztrgati iz rok ročno torbico. Med obema je nastal kratek boj in prerivanje za torbico. Ko je napadena sunila lopova krepko v prsa, je ta pustil torbico, ki se je vsled prerivanja popolnoma raztrgala. V torbici se je nahajal manjši znesek denarja.

Radi vsiljivega prosjačenja je te dni stražnik aretiral na Dolenjski cesti nekega pomožnega delavca.

Tiger na Francoskem.

Na Francoskem ne daleč od Epernona so doživeli prebivalci tudi nekaj »Bauernsreke«, ki je bil podoben onemu v Voitsbergu na Štajerskem. Grozo je povzročil tiger, ki je ušel iz kletke. Zgodilo se je to v kraju Beauce. V celi okolici ni že nihče več niti jedel niti spal. Tiger — to ni malenkost. Povsodi so ga videli: pod vsakim kozolcem, po vseh dvoriščih, po vseh gozdovih, skratka povsod. Ljudje v vseh vaseh so se pridružili, da so videli tigr. — Ne daleč od Epernona je lajal, prav gotovo je lajal. V okolici Rambouilleta je vprizarjala lov na divjačino in je s tem delala škodo predsedniku republike.

Prebivalci kraja Beauce so bili previdni; ostajali so vedno doma, zaklenjeni z zapahi v svojih malih hišicah. Drvarji niso hodili več v gozd, otroci so prenehali hoditi v šolo, paglavci se niso več podili po vasi in po travnikih. In na tedenskem trgu v Rambouilletu ni bilo skoro nikogar. In vse to je zakrivil tiger. Tiger je bil povsod. Toda kje?

Orožniki, mestni in občinski stražniki, ognjegasci, čuvaji, skratka vse, kar reprezentira uradno moč, je bilo na nogah. Tudi drzni volonterji, hrabri nimrodi, oboroženi od pet do glave, so šli na lov na zverjad, na zasledovanje — to se razume — s svojimi zvestimi lovskimi psi, katerim so prigovarjali:

»Pojdi! Išči! Diana! Išči! Aport tigr! Aport tigr!«

Toda uboge »Diane«, »Lordi«, in kakor so se že imenovali oni lovski psi, niso »aportirali« nobenega tigr. Da, niti zasledili ga niso. Morda nimajo naši lovski psi volja za tigre. Mogoče!

Gonili so tigr na konjih, peš, v kočijah, v avtomobilih. Hrabri lovci niso niti obedovali. Pregledovali so vsak najmanjši jarek, kmor se ne bi mogel skriti niti zajec. In zvečer, ko so menili, da bo prišel tiger, kakor vsaka poštna žival pit, so prežali pri potokih, pri ribnikih in rekah. To je bil lov, klasično organiziran.

Ampak o tigru ne duha ne sluha. In vendar ni pokrajina okrog Beauceja gorata, ravna je kakor dlan. Slednjič je sklenila skupina hrabrih možakarjev, da zažgo nekaj grmov in bičevja, ki je pokrivalo razupite klance in strmine. Počasi se je valil proti nebu veličasten dim.

Nenadoma je eden izmed lovcev naglo zakričal. Odkril je med gorečim grmičevjem skrit brlog in v tem brlogu je ležal ubogi tiger mrtev... Poginil je tako hitro, da ni imel niti časa zatisniti oči... In te njegove velike oči so bile poostno žalostne. Poginil je niti šlo korakov ne od mesta, odkoder je zbežal. Bil je takorekoč ves prevrtan od kroge in projektilov.

Dva močna fanta sta dala tigr na ramo in v slavnostnem sprevodu so ga nesli do bližnje krme, kjer so svojo »hrabro« najdbo zalili z vinom kakor se spodobi. In Beauceška pokrajina je oni večer prvokrat mirno spala.

Najnovejša telefonska in brzojavna poročila.

POLJSKO - RUSINSKA POGAJANJA.

Lvov, 7. decembra. Avstrijski minister za notranje zadeve Heindl je danes dospel semkaj. Tudi predsednik zbornice dr. Sylvester je dospel semkaj. Na kolodvoru so sprejeli številni poslanci.

DEŽELNI ZBOR.

Lvov, 7. decembra. Odsek za volilno reformo je danes v specialni debati obdelal predloge o volilni reformi do 23. točke. Jutri se bo debata nadaljevala.

ARMENCI.

Carigrad, 7. decembra. Turško notranji minister je v pogovoru z armenskimi patrijarhom izjavil, da je vlada pripravljena dati Armencem 20 poslancev, od katerih morajo biti 3 mladoturški pristaši. Govori se, da je Turčija obljubila Grkom več poslancev kot Armencem.

KOLERA.

Carigrad, 7. decembra. Tekom ur se je pojavilo 20 slučajev kolere.

ANGLIJA PODPIRA TURŠKO MORNARICO.

Carigrad, 7. decembra. Med turškim mornariškim ministrom in zastopnikom angleških firm se vrše pogajanja glede reform v turški mornarici. Pogajanja bodo kmalu končana in z angleškim kapitalom bo ustanovljena turška družba.

ANGLEŠKO BRODOVJE PROTI BAGDADSKI ŽELEZNICI.

Carigrad, 7. decembra. Na otoku Cipru bodo Angleži sezidali vojno pristanišče, odkoder bodo obvladali nemško bagdadsko, oziroma njeno progo v Aleksandriji. S tem postane nemško brodoenje v Sredozemskem morju brezuspešno.

PREDLOGA O TRILETNI VOJNI SLUŽBI NA FRANCOSEKEM.

Pariz, 7. decembra. V novem ministrstvu je pet ministrov, ki so proti triletni vojni službi. Vsled tega je mogoče, da bo zakonska predloga o triletni vojni službi podvržena reviziji.

Kriminalna drama „Kriv“ 5 delov Predstave 2 uri, ob 3, 5, 7 in 9. Francoska veseloigra Mesečniki 2 del. 10 v. zvišane cene. Šolski mlad. prepo- vedano. 6 dni od sobote 13. do četrta 18.

velik smešni uspeh.

Zgubljeni sin.

Zgubljene žene in zgubljeni možje. — Bivši ljudje. — Prebivališče nezaposlenih. — Propad družbe. — Sistem uničevanja.

Veliko se je pisalo o »slabih«, zgubljenih ženskah, ki so zgubile ono, kar diči pošten ženski spol, ono, kar jim daje pravico, da občujejo s poštenim elementom človeške družbe v poštenih hišah. — »Zgubljena« ženska, nekoč redka prikazen in uljudni družbi, je sedaj skoro ravno tako vsakdanja prikazen, kot če bi zrl na ulico in gledali za belimi konji. Duševniki raznih veroizpovedanj, reformatorji, pisatelji, družabni reševalci in razni nukari vsake paže so si vzeli za svoj predmet diskuzije in rešenje žene in deklet iz slabih, zloglasnih hiš.

»Zgubljena« žena, bela sužnja ima trgovinsko vrednost. Nad dvajset milijonov dolarjev se potroši vsako leto samo v Chicagi na teh ženskah. To je samo njena fizična vrednost. Tisto pa kar je prinesla ta slaba ženska svojim izkoriščevalcem s prodajo svojega telesa s izpostavljanjem svoje oblike pred kamero in na gledališkem odru in raznimi drugimi za pošteno in naollikano družbo nemoralnimi orgijami, da ravno tisto, dobiček teh trgovcev z moralo in belimi sužnjami pa se ne da preračunati in ga tudi nihče ni skušal preračunati. Splošno pa se domneva, da komercialna vrednost »zgubljene« ženske je jako, jako velika. In naibž to je tudi vzrok, da je njena »slava« skrila v svojo senco »slavo« zgubljenega moža ali mladeniča. Spodnji svet ima nebroj zgubljenih mož.

V sredini največjega in naibogatejšega trgovskega in industrijelnega, milijonskega mesta Chicaga živi 32 tisoč teh »zgubljenih« mož. Vsako mesto večje obsežnosti ima svojemu prebivalstvu primerno število teh zgubljenih mož in žena, mož in žena brez doma, brez dela, brez jela, brez imena, ker si navzamejo druga imena, brez upa in včasih tudi brez tistega, kar dela človeka podobnega človeškemu bitju.

Prebivajo v cenih in nesnažnih hotelih ali kakor jim navadno pravimo »lodging houses«, fops, kjer dobe prenočišče za 15, 20 ali 25 c. Takih hotelov je v središču Chicaga okoli 123 in vsi ti brlogi se nahajajo na štirih ali petih različnih ulicah. To so številke posnete iz poročil državne zdravniške komisije.

Če ste zgubili očeta, sina, brata ali kakega sorodnika, iščete ga po teh beznicah, mogoče ga najdete tam. Mogoče, da se mu ni posrečilo dobiti dela, mogoče da je zbolel, da ga je kaj pobilo ali pa mogoče da se je postaral, da je prekorachil »starostno« mejo (katera je 45 let) in znabit da je šel v eden teh »čip« hotelov v nadi, da se zopet spravi na noge, dobi delo in postane zopet ugleden, kot je bil enkrat. In če se mu ni to posrečilo, se je znabit odločil da postane »stalen« bordar in enostavno tam živi, opravlja razna dela, ki jih semintam stakne in zraven zasluži par grošev, da plača za prenočišče in si kupi kozarec piva v kakem salonu, kjer dajejo in pripravljajo veliko »fri lunča«.

Večino prebivalstva in stanovnikov v teh »čip« hotelih imenujejo človeške razvaline, žrtve industrije. Oni prihajajo ponajveč iz vrst navadnih delavcev. Stotisoče delavcev je v Združenih državah, ki ne vedo več

kaj je stalno delo in kaj pomeni beseda dom. Da celo med izučeni delavci, mehaniki, mašinsti se dobi- jo taki, ki so zgubili delo, katere je nadomestila nova iznajdena mašina in ki se zatečejo v te »čip« hotele, iščejo vsakojakega dela, opravljajo vse kar pride pod roke in konečno tudi oni postanejo regularni stanov- niki teh hotelov. Na jesen gredo v šume, na zimo gredo na velika jeze- ra, kjer sečejo, režejo in nakladajo led, po leti zopet na polje, kjer po- magajo spravljati prideleke. Stalnega dela nimajo. In tako delo, ki ne po- zna domačega življenja kmalu uniči najboljšega moža, kajti izpostavljen je vsakovrstnemu vremenu, vsled česar postane fizično nezmožen na kar je prisiljen iti v velika mesta, kjer dobi streho v teh »čip« hotelih.

Poznamo delavca, ki je bil pred- delavec v neki tiskarni na deželi, kjer je bil v službi že celih petnajst let. Nova mašina mu je podpisala potni list in ko se je zatekel mesto, da tam najde delo, se je vstavil v enem teh »čip« hotelov, kjer je od tistega časa naprej živel, skoro ved- no pijan in poln nesnage in mrčesa. Za vzgled imamo tudi nekaj dobro stoječega trgovca, kateri se je zalju- bil v svojo stenografino. Posledica tega je bila, da se je njegova žena razporečila in dobila otroke, ki so se vsi obrnili proti očetu, vsled česar je vse zgubil. Nekaj časa je taval okoli v nadi, da se zopet postavi na noge in ko se mu je ni posrečilo, je šel, ko je bil 55 let star v eden teh »čip« hotelov, pustil svojo drugo že- no na cedilu in naprej sanjal, kako bi prišel zopet na to, kar je enkrat bil.

»Ampak ena stvar je, kar ne morete reči o teh »čip« hotelih,« ta- ko se je izjavil nek patronat in zago- vornik spodnjega sveta, »in to je, da ti hoteli niso napolnjeni s tatovi, zločinci, roparji, morilci, kakor si ljud- je često domnevajo, kajti vsi dana- šnji zločinci žive v boljših prostorih, kot pa so ti »čip« hoteli. Zločinci se navadno drže v boljših prostorih, in ne postopajo v beznicah in takih lju- knjah. Razume se, da ti lodging hou- si pospešujejo nizkoto življenje in vsakovrstne bolezni, ki zopet rode zločin. Res je, da se nahaja v njih na stotine, mogoče tudi na tisoče mož, ki imajo policijski rekord, ki so pre- sedeli velik del svojega življenja v ječah; to so eks-kriminali, ampak oni niso tukaj zato ker so nekajdi bili možje, delavci in sedaj več niso. Oni so ostanki in smeti, vrženo na kup iz naše narodne industrije delavnice.

»In tako pride, da so ti »čip« ho- tel postali zadnje pribežališče in za- vetišče starih in dela nezmožnih ter onemoglih delavcev, za katere nima industrija nobene rabe več. Večina izmed teh je taka, da delajo, dokler se da delati in dokler morejo, večina so možje, ki bi radi delali, pa indu- strija jim ne da dela, jih odganja, ker ima dovolj mlajših, krepkejših moči.

ki radi vzamejo njihova mesta za isto ceno.«

Naš sedanji industrijalni sistem stane človeštvo ogromno veliko. Ta industrijalni sistem, ki ga imamo se- danj poje in ugonobi najboljše leta ti- sočev in tisočev mož in potem jih vrže v srednji dobi njihove starosti na kup starine. Da, »zgubljeni« mož- je človeške družbe so; naši očetje, bratje, sinovi pomikajo utrjena be- dra po prašni poti do siromašnega mirodvora. In poleg njih stopa zgub- ljena žena. In kljub temu si mogoče kdo misli, da »zgubljen« mož ni take škode za človeško družbo, kot pa je »zgubljena« žena. Res je, da o zgub- ljenem možu se manj piše in manj bere, vendar pa je veliko večji pro- blem, katerega bi morali najprej reši- ti, ker s tem, da rešimo tega, bomo zajedno do polovice rešili problem »zgubljene« ženske. »Zgubljen« člo- vek je nevaren, živ rak sedanjega slabo uravnane industrije sistema. Samo v Chicagi je 32.000 takih »zgubljenih« mož, torej ravno toliko število »zgubljenih« družin.

In kljub vsemu temu se dobe ljudje, ki pravijo, da ne marajo dru- žabnega preobrata.

Odgovorni urednik Radivoj Korene.
Last in tisk »Učiteljske Tiskarne«.

Mali oglasi.

Beseda 5 vinarjev. Najmanjši znesek 50 vi- narjev. Pismenim vprašanjem je priložiti znamko 20 vinarjev. — Pri malih oglaš- jih ni nič popusta in se plačujejo vnaprej; zu- nanji inserti v znakah. Zaključek malih oglasov ob 6. uri zvečer.

Pošljite naročnino,
ako je še niste!

L. MIKUSCH

Ljubljana, Mestni trg 15

priporoča svojo veliko izber
dežnikov in solnčnikov.

Popravila se izvršujejo točno in solidno.

„BALKAN“

Trgovska, spedijska in komisijska del. družba

Podružnica: Ljubljana, Dunajska cesta 33 — Telefon št. 100.

(Centrala: TRST)

mednarodna spedijska, spedijske in zavarovanje vsake vrste, prevažanje blaga, skladišča, kleti. Prosta skladišča za redni užitni podvrženo blago. Najmodernejše opremljeno podjetje za aktivno in prevažanje pohištva v mestu in na vse strani z patentiranimi pohištve- nimi vozni. Shranjevanje pohištva in blaga v suhih posebnih skladiščih. Omotacije itd. Spedijski urad, generalni zastop in prodaja vozni listov: „Dalmatije“ delniške parobrodne družbe v Trstu, brzovozne proge Trst-Benetke in obratno ter Trst-Ancona pa- robrodne družbe D. Tripovich & Co, Trst Avstrijskega Lloyd Cunard-Line za I. in II. razred. Naročila sprejema tudi blagovni oddelek „Jadranske banke“.

Zmerne cene.

Točna postrežba.

Učiteljska tiskarna

Ljubljana, Frančiškanska ul. 6

priporoča posetnice, kuverte, ra-
čune, trgovska pisma itd. itd.

Prva delavnica

v Ljubljani za popravila

vseh vrst čevljev

Hitra in trpežna izvršitev po nizki
ceni. Prešernova ul. 9 na dvorišču.

Radi pozne sezije prodajam vse v moji zalogi
se nahajajoče blago, kakor

klobuke, čepice, potrebščine

za modistinje

po znižani ceni

MINKA HORVAT, modistinja,

Ljubljana, Stari trg šte. 21.

Kolesarjem

shrani kolesa čez zimó v

primernem, proti požaru

zastonj

zavarovanem prostoru. V potrebi razdre tudi

ležišča in natančno pregleda, nadomesti ob-

rabljene dele z novimi, temeljito presnaži ali

popolnoma prenovi po primerno najnižji ceni

Ana Gorec, Ljubljana

Specijalna trgovina s kolesi in deli

Marije Terezije cesta 14 (Novi svet, naspr. Kolizeja.)

Največja božična occasion prodaja

v angleškem skladišču oblek v Ljubljani.

Cez 20.000 kosov konfekcije za dame, gospode, deklice in dečke in sicer za dame raglane in vrhne jopice iz angleškega modnega blaga, Sill Pelucha in krzna; nadalje kostume v najelegantnejših fasonah, gledališčne in spalne plašče, colliers in mufe. Za gospode zimske, navadne in športne obleke, raglane, suknene hlače, mo- derne gilets. Ker se mora večji del tega blaga razprodati, dobijo cenjeni odjemalci blago po vsaki ceni in vsak n a j porabi to redko priliko, katera traja le do novega leta.

Angleško skladišče oblek

O. Bernatović, Ljubljana, Mestni trg 5.-6.

Telephon 132.

130 lastnih trgovin.

Naše obuvalo

je svetovno znano vsled odlične kakovosti vzlic nedosežno
nizki ceni.

Največje podjetje te vrste v monarhiji.

Tovarniška zaloga čevljev znamka A. F. C. G.

Josip Hočevár.

Prodajalna v Ljubljani Stritarjeva ulica šte. 9.

Ilustrirani ceniki franko in zastonj.

20.000 parov tedensko.
1200 delavcev in nastavljenec.